

Cron De Frede, Kungsbacka

ID: 6974 · Bekræftet position

www.vragguiden.dk/vrag/6974

Position & Dybde

Kort ikke tilgængeligt

WGS84

57:25,313N 11:55,484E

ED50

57:25,345N 11:55,561E

Dybde (top)

Ukendt

Dybde (bund)

Ukendt

Stævnretning

Ukendt

Afstand til kyst

0,1 km

Beskrivelse

Svenske kildeoplysninger fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L1996:6611 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 14-09-2026 **Kildens position (WGS84):** 57:25,313N 11:55,484E **Område:** Kungsbacka, Halland [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/7f5d6312-b0d1-418c-b503-5b59f0e1d31b) ### Dansk sammendrag Vraget ligger ud for Hagaholms indre stenmole ved Onsala Sandö og blev opdaget under opførelsen af molen, næsten helt begravet i havbunden. Det er et kravellbygget sejlskib af træ, hvis bordlægning har tydelige brandspor. I 1952 var det bevarede træ stærkt nedbrudt; enkelte træagler sad endnu i en egestok, mens alle jernbeslag og jernsøm var rustet bort. Sportsdykkere vurderede, at der sandsynligvis var tale om et handelsskib på 250-300 tons dødvægt, muligvis Lübeckskibet Cron De Frede, ført af kaptajn Petter Schröder. Ifølge overleveringen gik skibet den 11. november 1693 på en klippe under indsejlingen til Virkesholms havn og blev vrag, mens det blev lodset af skipperen og storrederen Anders Börjesson Gathe og hans medhjælper. Lokale lodser tog senere hånd om det forliste skib, men inden de nåede frem, skal lokalbefolkningen have bjærget de mest værdifulde genstande. En anden teori er, at skibet blev angrebet af kapere og derefter brændt. Ved en undersøgelse i 1952 fandt Göteborgs amatørdykkerklub en sortoxideret og nedbrudt tinskål i det, man antog var vragets kølsvin. Desuden blev skibstømmer, en slibesten, enkelte lerskår, træblokke, en træallerken og andre genstande bjærget. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Fartygs-/båtlämning. Bordläggningen bär tydliga spår av brand. I en ekstock sitter fortfarande några träaglar kvar, men alla järnbeslag och järnaglar är sönderrostade och förintade. Det kvarvarande trät är i hög grad luckrat (status 1952). **Orientering:** Utanför Hagaholms inre stenbrygga. **Placering:** Under vand **Tradition:** Sportdykarnas slutsatser var att det förmodligen rörde sig om vraket av ett handelsfartyg på 250 - 300 tons dödvikt. Man höll det för troligt att vraket kunde vara Lübeckskeppet Cron De Frede, som fördes av kapten Petter Schröder. Den 11 november 1693, lotsad av skepparen och storredaren Anders Börjesson Gathe och hans medhjälpare, gick fartyget på en klippa under insejlingen till Virkesholms hamn och blev vrak. Haveristen togs senere omhand av lotsar på orten, men innan dessa kom till platsen skulle Ortsbefolkningen ha bärgat de värdefullaste inventarierna från haveristen. En annan teori var att fartyget skulle ha råkat ut för kapare och därför blivit bränt. **Antikvarisk vurdering:** Fornlämning **Begrundelse:** Fartyget anses ha förlist år 1693. **Anbefalet vurdering:** Övrig kulturhistorisk lämning **Aktualitet:** Fundet er bekræftet ved en fysisk undersøgelse **Undersøgelsesstatus:** Delundersøkt — Under byggandet av Hagaholms inre brygga vid Onsala Sandö, upptäcktes utanför bryggan ett vrak, som var nästan helt begravet under havsbotten. Göteborgs amatördykkarklubb gjorde 1952 en undersökning av vraket. I vad som antogs vara vrakets kölsvin påträffades en svartoxiderad och sönderfallen tennskål. Skeppstimmer och div fynd bärgades. Bärgat av sportdykare 1952: en tennskål en mängd trävirke en brynsten några lerskärvar träblock en trätallrik m.m. **Skadestatus:** Ikke registreret som beskadiget **Egenskaber:** - Byggnadsteknik: Kravell - Framdrivning: Segel - Material: Trä **Skriftlige kilder:** - Svenskt marinarkeologisk arkiv (SMA) - Göteborgs Sjöfartsmuseums bibliotek, burk 145:1 - Handelstidningen 1952-09-06, 1953-08-07 -

Göteborgsposten 1955-06-03 - Unda Maris 1955-1956, 1965-1966 - Extern identitet: Ansvarig organisation: Statens maritima museer, Externt register: SjöMIS, Extern identitet: 925:010 ****Registreringsaktivitet:**** Enligt inkommen anmälan om felaktig position för vraket, så har vi justerat den till sitt nya läge ca 500 m Ö om tidigare position. Rätt läge för vraket finns även noterat i bifogad kartsnitt på L1996:6611. Äldre utprickning var gjord på ett sjökort i skala 1:50 000 och registrerades först i SjöMIS. ****Feltdato:**** 01-01-1952 ****Publiceret:**** 16-09-2025 ****Senest ændret:**** 16-09-2025 ****Registreringsgrundlag:**** Digitalt ortofoto ****Målemetode:**** Manuell inprickning ****Positionsfejlmargin:**** 5 m ****Indlæsningsusikkerhed:**** 5 m

Sidst rettet af: twm

Dato: 14-09-2026